

BERAND

Fotografie Romana Häuslera.

Pláň, Babiny (Babina B), Suletice, Mückenhübel (Komárov), Basstreicherhühle, Selský Mlýn (Haber Mühle, Bauermühle), Röhrhütte, Kachlermühle, Filipův Mlýn (Filipp Mühle), Rottrova Chalupa (Rotterhäusel), Německá Lhota (Lhota pod Pannou - Deutsch Welhota) a Retouň (Rzettaun). V Turistickém atlasu Česko (SHOCart, spol. s.r.o.) je lokalita zmiňována jako naleziště zkamenělin. Okolí se v minulosti proslavilo díky zdejším hornický těženým výskytům kvalitních intravulkanických hnědouhelných slojí. Důlní těžbu zde provozovala saská horní společnost Zálezelské uhelné těžířstvo (*Salesler Kohlen-Gewerkschaft*) pod dlouholetým vedením horního správce **Albina Benedikta Castelliho**. Těžba probíhala v prostoru zhruba ohraničeném trojúhelníkem obcí Byňov, Horní Zálezy (Salesel) a Proboštov (Proboscht). Zahájena byla v r. 1819, avšak brzy opět ustala. V r. 1832 začalo několik různých těžařů provozovat doly, které v r. 1844 převzalo zmíněné těžířstvo. V r. 1880 tento dolo-vý komplex představoval 34 důlních měr. K hlavním provozovaným závodům patřily doly **Požehnání Boží, Jan Křtitel, Marie Pomocná** a šachta **Bombelles**. Těžené uhlí bylo velmi kvalitní, vyvinuté v několika dobyvatelných slojích v poměrně rozsáhlém prostoru. V průběhu 60. - 70. let 19. stol. dosahoval roční výtěžek hodnot 3.920 - 4.480 t. S postupující exploatací docházelo také k postupnému snižování výtěžků. Pokusy o dotěžování zbylých částí dobyvatelných slojí probíhaly až do r. 1917. V l. 1935 a 1936 bylo zdejší uhlonosné území zajištěno 3 kutacími kruhy, šlo však zřejmě pouze o spekulativní machinaci a k obnovení těžby již nedošlo. Při výzkumu v terciérních intravulkanických sedimentech (2004) byl zjištěn výskyt terciérní flóry a fauny, je vázán na pravděpodobný pozůstatek jednoho z průzkumných hornických děl (šurfů) východně od obce Byňov. Nejbližší z bývalých důlních měr v tomto prostoru patřily dolu **Marie Pomocná**. V lokalitě Berand, ale i dalších, byly nalezeny malé kusy tvrdé šedočerné bituminózní břidlice, kterou lze jen stěží destičkovitě štipat. Na odlučných vrstevních plochách byly zjištěny otisky listů poměrně pestré škály zástupců flóry. Velmi vzácně byly objeveny také kosterní pozůstatky několika drobných rybek, a tedy zástupců ichtyofauny v **Českém středohoří** dosud nezaznamenané.

Albin Benedikt CASTELLI
(* 1822 Drážďany - † 1892
Velké Březno) - významný
horník a badatel Českého
středohoří

Ryba rodu *Gobius* sp., Byňov, skutečná délka 4 cm.